

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 35/2019-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Všeobecná úverová banka, a. s., Mlynské nivy 1, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., Kýčerského 7, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Šinkovic, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 247/2018-196 z 29. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Všeobecná úverová banka, a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. januára

2019 sa obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s., Mlynské nivy 1, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených práv rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 247/2018-196 z 29. októbra 2018 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň požiadala o náhradu trov konania.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok a určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 42 Csp 152/2017-111 z 9. januára 2018, ktorým určil, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 009196311030915 z 3. septembra 2015 je neplatná, určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 009196311030915 z 3. septembra 2015 uzatvorenej medzi ■ ■ (žalobcom) a sťažovateľkou (žalovanou) je bezúročný a bez poplatkov, ■ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 99,50 €, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Krajský súd zároveň rozhodol, že ■ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu; o výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie podľa § 419 a nasl. Civilného sporového poriadku.

4. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, ju podáva „za účelom zabezpečenia právnej istoty“, pretože jej je známa ustálená judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (I. ÚS 194/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010).

5. Ak by však ústavný súd sťažnosť vyhodnotil „ako prípad spadajúci pod uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 516/2013 zo dňa 29. 10. 2013, t. j. ako prípad, kedy sa sťažovateľka nemohla a nemala spoliehať na zachovanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti, je zrejmé, že sťažovateľka by sa ochrany svojich práv pred ich porušením zo strany ústavne neudržateľného napádaného rozhodnutia nedomohla, a to čisto len z procesných dôvodov“. Z uvedeného dôvodu navrhuje, aby ústavný súd konanie o sťažnosti prerušil až do právoplatného skončenia konania o podanom dovolaní, eventuálne aby „vyslovil právny názor, že v tomto prípade nejde o prípad spadajúci pod správny názor ústavného súdu vyslovený v uznesení ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 516/2013 zo dňa 29. 10. 2013 o nezachovaní lehoty“.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť

aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. V danom prípade sťažovateľka akceptovala subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd tým, že podala vo svojej právnej veci dovolanie. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť mu bola predložená predčasne, keďže existuje iný orgán verejnej moci oprávnený poskytnúť ochranu právam sťažovateľa. Po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie by totiž došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a ústavný súd (porov. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

10. Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

11. Ústavný súd v danom prípade nezistil žiaden dôvod, aby sa odklonil od svojej ustálenej judikatúry (bod 4), preto sa podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ústavný súd konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

13. V súvislosti s návrhom sťažovateľky na prerušenie konania o sťažnosti až do právoplatného skončenia konania o podanom dovolaní, eventuálne na vyslovenie právneho názoru, že „v tomto prípade nejde o prípad spadajúci pod správny názor ústavného súdu vyslovený v uznesení ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 516/2013 zo dňa 29. 10. 2013 o nezachovaní lehoty“ (bod 5), ústavný súd poukazuje na to, že uvedené uznesenie bolo vydané v konaní o sťažnosti sťažovateľa, ktorým sa domáhal ústavného prieskumu postupu najvyššieho súdu v konaní o správnej žalobe žalobcu za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, kde bola neprípustnosť dovolania daná *ex lege*, a preto dovolanie nebolo možné považovať za účinný prostriedok nápravy (m. m. III. ÚS 674/2014, pozri aj IV. ÚS 208/08, IV. ÚS 274/09, II. ÚS 87/09, II. ÚS 65/2010). Keďže v prípade sťažovateľky nejde o skutkovo a právne totožnú vec, ústavný súd považoval za

bezpredmetné rozhodnúť osobitným výrokom o návrhu sťažovateľky na prerušenie konania o sťažnosti až do právoplatného skončenia konania o podanom dovolaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2019